

NHỮNG LƯU Ý TRƯỚC KHI TIẾN HÀNH CHỤP X-QUANG VỚI BARIUM SULFATE

Lưu Đức Hiền - Trịnh Thị Cẩm Vân

Phòng Khám Thú Y Chợ Lớn

Nhiều năm gần đây, việc sử dụng những máy móc thiết bị nhằm hỗ trợ chẩn đoán bệnh nhanh và chính xác ngày càng cần thiết và phổ biến hơn trong thú y. Phương pháp chẩn đoán hình ảnh như nội soi, siêu âm và X-Quang trên thú y ở nước ta tuy còn non trẻ nhưng tỏ ra rất hiệu quả và cần thiết. Ngoài việc giúp chẩn đoán nhanh các bệnh lý về hô hấp, tim mạch, chấn thương vật lý, niệu-sinh dục... còn có thể giúp chẩn đoán tương đối chính xác bệnh lý ở đường tiêu hóa như ngoại vật, khối u, hay viêm loét ống tiêu hóa.

Bài viết này nhằm chia sẻ một số kinh nghiệm sử dụng barium sulfate để chụp X-Quang kiểm tra hệ thống tiêu hóa.

nhằm mang lại kết quả hình ảnh tốt nhất.

Sau khi gây mê, barium sulfate sẽ được đưa vào hệ thống tiêu hóa qua đường thực quản. Giai đoạn này cần thật thận trọng, để tránh việc đưa nhầm dung dịch cản quang vào khí quản – phổi. Lượng barium sulfate cần dùng tùy theo thể trọng thú cần khảo sát. Trung bình 15ml/kgP và giảm dần theo trọng lượng thú. Đồng thời, tỷ lệ pha loãng barium sulfate cũng tùy theo cơ quan nào cần khảo sát. Nếu cần khảo sát thực quản, dạ dày tỷ lệ pha sẽ đậm đặc hơn so với khảo sát ống ruột.

Tiến hành chụp thông thường vào 0 phút – 5 phút – 15 phút – 60 phút – 180 phút sau khi bơm dung dịch cản quang, nhằm kiểm tra toàn bộ hệ thống tiêu hóa bắt đầu từ thực quản và kết thúc ở kết tràng.

Barium sulfate được sử dụng như chất cản quang đưa vào ống tiêu hóa để kiểm tra toàn bộ hệ thống tiêu hóa, bắt đầu từ thực quản, dạ dày và toàn bộ hệ thống ruột. Không giống trên nhân y, bệnh nhân có thể dễ dàng nuốt barium sulfate theo yêu cầu của bác sĩ, việc sử dụng barium sulfate trong thú y cần được chuẩn bị thật kỹ trước khi tiến hành đưa chất cản quang vào hệ thống tiêu hóa của thú.

Khi có những nghi ngờ về nuốt ngoại vật không tiêu hóa được, hoặc có triệu chứng bệnh tiêu hóa như ói mửa thường xuyên, bỏ ăn, tiêu chảy kéo dài mà điều trị nội khoa không mang lại hiệu quả, có thể cần đến X-Quang với barium sulfate để kiểm tra.

Thú được chụp X-quang với barium sulfate cần phải được chuẩn bị thật tốt vì đôi lúc thú nuôi không chịu uống chất cản quang, cần phải tiến hành gây mê và bơm dung dịch barium sulfate vào thực quản. Cho thú nhịn ăn 16 – 24h trước khi tiến hành chụp, có thể sử dụng thuốc xổ nhẹ để làm sạch đường ruột. Trước khi gây mê, cần thiết phải thụt tháo đại tràng bằng nước ấm để làm sạch toàn bộ đoạn ruột già, sau đó cho thông khí đại tràng

Một số trường hợp muốn kiểm tra chỉ riêng đoạn ruột già như giãn đại tràng, khối u, có thể dùng barium pha loãng ở tỷ lệ 70-75% bơm ngược dòng trực tràng để kiểm tra mà không cần gây mê thú. Việc bơm ngược dòng cũng cần cho nhin ăn và thụt tháo sạch đại tràng để thuận tiện hơn cho việc chẩn đoán.

Cần cân nhắc kỹ khi nghi ngờ thú thủng ruột, tắc ruột hoặc ngoại vật là vật nhọn trước khi tiến hành bơm dung dịch cản quang, nhằm tránh việc barium sulfate chảy vào ổ bụng.

Khảo sát bệnh lý ống tiêu hóa bằng kỹ thuật chụp X-quang có sửa soạn với chất cản quang barium sulfate đòi hỏi không những về sự tinh tế trong kỹ thuật chụp mà còn là sự hiểu biết cặn kẽ của người bác sĩ nhằm đưa ra một phán đoán chính xác giúp việc chẩn đoán điều trị bệnh được chính xác và hiệu quả hơn.